

GEERTEBRIEF

Remonstrantse Gemeente Utrecht

Nr. 1 – maart 2020

Thema: Het tij keren

5

Klein beginnen

4

Het tij keren of mee
stromen

6

Mensen geen vrijheid
of keuzes ontnemen

Inhoudsopgave

Van de redactie	2
Hoop doet leven. Schrijft u mee?.....	2
Leesrooster.....	3
Het tij keren of mee stromen	4
Klein beginnen	5
Mensen geen vrijheid of keuzes ontnemen	6
De rijkdom van vrede	7
Meer bescheidenheid	8
Een eigen geluid over ‘het tij keren’ .	9
God, vergeef ons	9
Vuurtorenwachter	10
Kijk op de wijk	10
Vastentijd, bezinningstijd	12
Impressie van de werk-droom-doe-denk-dag	13
Financiën 2019.....	14
Uit de kerkenraad	15
Column	15
Meervoudig religieus.....	16
Boek – verschenen: Een neus voor God	17
Diaconale Geluiden en collectes.....	18
Vrijzinnige Lezing Christa Anbeek	19
Vloeibare religiositeit en traditie.....	19
Delegatie partnergemeente in oktober op bezoek	20
Schrijfactie Amnesty International	20
Dopen	21
Agenda	22
Van het Verteluur.....	23
Geertekampeer een week verschoven! .	23
Adressen en colofon.....	23
Kerkdiensten	24
Geertekerk concertagenda	24
Autodienst	24

Van de redactie

Steeds meer raken we ervan doordrongen dat onze leefwijze de aarde uitput. Dat we fundamenteel moeten veranderen om onze wereld leefbaar te houden. Hoe gaan we het tij keren? Het heeft geen zin om in paniek te raken, maar we moeten wel de urgentie voelen om in beweging te komen. Daarvoor hebben we hoopvolle ideeën en verhalen nodig. De vijf V's van de remonstranten (vrijheid, verdraagzaamheid, verantwoordelijkheid, vrede, vriendschap) kunnen daar ook een richtsnoer bij zijn (foto op de cover).

De Bijbelteksten voor deze periode stellen ons vragen over hoe maakbaar onze realiteit is, waar de grenzen liggen. Alleke Wieringa vraagt zich af wanneer we weerstand moeten bieden en wanneer we moeten meedrijven met de stroom.

In gesprek met Ernestine Elkenbracht, Ruben de Bruijn, Judith Fournier en Wouter-Jan Schouten komt naar voren dat je op allerlei manieren bezig kunt zijn met het keren van het tij: door klein te beginnen bij bewustwording, door je eigen verantwoordelijkheid te nemen, door te ijveren voor vrede of door ons als mensen bescheidener op te stellen als onderdeel van de natuur. Ook hoorden we wat eigen geluiden over ‘het tij keren’: minder vliegen, meer oog voor de positieve dingen, meer maatschappelijke discussie over onderwijs. Onze cantor ziet de kerk als een rots in de branding, waar je tot rust kunt komen.

Moge deze veertigdagentijd voor ons allen een periode van inkeer en bezinning zijn, hoopvol op weg naar Pasen!

Trudy Schreuder Goedheijt, eindredacteur

Oproep

Hoop doet leven. Schrijft u mee?

Het volgende nummer van de Geertebrief verschijnt kort voor Pasen. Als thema kozen we Hoop doet leven. We spreken natuurlijk weer een aantal mensen uit ons midden over de vraag wat dit thema voor hen betekent. Daarnaast willen we een rubriek inrichten die ruimte biedt voor een aantal korte bespiegelingen op het thema. We nodigen alle Geertebrief-lezers uit om mee te schrijven.

Uiterlijk maandag 16 maart ontvangen we graag uw geschreven tekst in maximaal 200 woorden. Dat kan per mail aan: redactie@geertekerk.nl

Niemand is perfect

Het lijkt of mensen altijd gelukkig, slim, slank, succesvol, gezond, bereisd en actief in beweging moeten zijn. Kijk maar eens naar tv-reclameblokken. Natuurlijk geloof je dat allemaal niet, maar toch.....het kan flink schuren als jij het niet haalt. Het lijkt net of ieder ander gezonder, succesvoller en gelukkiger is dan jij.

Waar komt die dwang tot geluk toch vandaan? Wat doen we onszelf en elkaar aan? En (hoe) leren mensen tegenwoordig nog om te gaan met ongeluk en tegenslag? Met een mooi woord heet dit 'frustratietolerantie'. In de jaren tachtig merkte rabbijn Harold Kushner al op dat elk levensaspect een vorm van tegenslag kent: 'niets meer te wensen en toch niet gelukkig'.

Wij gaan op een interessante tocht langs angstvallige goedgeoeders, nooit tevreden strevers, oververantwoordelijken, vrolijke falers en moreel superieuren waar je niks meer op aan kunt merken. Hoe maakbaar is onze realiteit en waar zit de grens?

De Bijbel heeft een fijne neus voor alles wat al te menselijk is en Jezus houdt ons tamelijk confronterend de spiegel voor – maar het gaat niet om 'afrekenen' of 'straffen'. God beware ons! Wel – liefdevol leren omgaan met wat er tekortschiet op je levensweg, leren relativeren, leren verbinden met iedereen die er op zijn of haar manier

mee te kampen heeft. Goed om uitvoerig bij stil te staan in de veertig dagen van inkeer en voorbereiding op Pasen.

De lat ligt hoog, 1 maart - Mattheus 5: 33-48

"Wees dus volmaakt, zoals jullie hemelse Vader volmaakt is." Jezus legt in zijn Bergrede de ethische lat hóóg. Wat bedoelt hij hiermee en met het oog waarop zegt hij

dit? En kunnen wij een realistische manier van omgaan vinden met deze 'eis'?

Altijd verantwoordelijk, 8 maart – Lucas 10: 38-42

Maria en Martha ontvangen Jezus in hun huis. Er ontstaat wrijving tussen de zussen over de rolverdeling tussen hen beiden, ze

Lees verder op pag. 21

Het tij keren of mee stromen

Het gezegde ‘het tij keren’ roept onmiddellijk het beeld op van noeste Nederlanders, vechtend tegen het wasende water. Stoere deltadijken alsmaar verder opgehoogd, waarachter kleine huisjes schuilen, zich veilig wanend, daar in de gepolderde diepte. Hollandse onverzettelijkheid tegen de oerkrachten van de woeste, zoute golven. We moeten wel. Half februari hadden we weer een storm van formaat (Ciara). Qua omstandigheden leek zij wel wat op de storm die de ramp in Zeeland veroorzaakte. Op 1 februari 1953 was het een combinatie van storm en volle maan – dus springvloed – en de belabberde staat van de dijken, die bijna 2000 mensen en een veelvoud aan dieren het leven kostte. Het was de aanzet tot de uitvoering van de omvangrijke Deltawerken. Ik was twee en woonde in Veere, toen in 1961 het laatste caisson geplaatst werd ter afsluiting van het Veerse Gat.

In onze genen

Het vechten tegen het water zit ons in het bloed. Wie heeft er niet op het strand een fort van zand gebouwd en daarin al hozend en scheppend de opkomst van de vloed afgewacht? Het keren van het tij zit - vermoed ik - in onze genen. Trots laten we elke toerist bij aankomst op Schiphol zien dat we ‘four meters below sealevel’ leven. Het is zondermeer indrukwekkend wat Nederland vermag op het gebied van waterkering en waterhuishouding. Het is een bijzonder ingenieus volkje dat daar leeft in die enorme zand-en-kleibak die ‘Nederland’ heet.

Respect

Is het tij dat wij welhaast reflexmatig willen keren ‘reine Vernunft’ of ‘pure arrogantie’? Het één kun je bewonderen (en dat doe ik zéér), het ander moet je vrezen. Overmoed en hoogmoed liggen op de loer. Leren wij nog om de gangen en de macht van de natuur te respecteren? Als je in de bergen woont dan leer je wel hoe je je hebt te

gedragen en aan te passen aan de omstandigheden. In Noorwegen heb je bijvoorbeeld De negen Bergwetrengels (Fjellvetreglene). Daarin lees je, naast alle praktische goede raad, ook deze: “Keer op tijd om, het is geen schande om óm te keren”. Dat laatste staat er nadrukkelijk bij.

Metaforisch

‘Omkeren als het niet meer gaat’ zit dat nog in je gedragsrepertoire? Inzien dat er een eind is aan wat je met wilskracht kunt bereiken? Je koppige kop uit de wind draaien en terugzeilen naar een veilige haven? Terug naar waar je vandaan kwam? Je hoeft je er niet voor te schamen.

Is ‘het tij willen keren’ niet eigenlijk een gestalte van de angst om te accepteren dat het dramatisch anders gaat dan jij wilt? Dat je bekende oevers moet loslaten en wel mee moet drijven met de woeste stroom naar een andere kust, naar een ander leven? Wat is wijsheid: het tij willen keren, weerstand bieden, vechten tegen datgene wat je overspoelt? Of een omkeer teweegbrengen in jezelf: mee op de stroom, kopje onder ‘op hoop van zegen’, en ‘out of control’? Hoe lang blijf je vechten en ten koste van wat en wie? En wanneer is het tijd om te aanvaarden dat de dingen gaan zoals ze gaan? Hoe sterk is de eenzame fiet-

ser die kromgebogen over zijn stuur tegen de wind zichzelf een weg baant? Heel sterk misschien, of zou het verstandiger zijn geweest als hij gewoon de trein had genomen?

Loslaten

Na de ramp in Zeeland, Zuid-Holland en West-Brabant heeft Bert Haanstra een documentaire gemaakt over de Deltawerken. Hij kwam bij ons in de pastorie in Veere om te vragen of mijn vader nog iemand wist die in goed Zeeuws: “De Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen, de naam des Heeren zij geloofd” kon zeggen. Dat is bijna onnavolgbaar omdat in het Zeeuws dialect de ‘g’ als een ‘h’ wordt uitgesproken en de ‘h’ als een ‘g’; moet je eens proberen met bovenstaand citaat?! Het komt uit Job 1:21. Het boek Job gaat over een mens die, na een indrukwekkend gevecht met God-en-lot, inziet dat hij zijn gevecht los moet laten en zijn plek moet accepteren tussen de grote, onregelende krachten waar ieder mens mee te maken krijgt.

Job en anderen komen we tegen in de veertigdagentijd op onze verkenningen rond het thema ‘Niemand is perfect’.

De plaatselijke stroper van Veere heeft uiteindelijk de woorden voor de documentaire ingesproken!

Alleke Wieringa

Klein beginnen

Aan het begin van het gesprek met Ernestine Elkenbracht constateren we dat het thema ‘het tij keren’ verschillende invalshoeken heeft. Het eerste dat bij Ernestine opkomt, is dat zij het belangrijk vindt om iets te veranderen in de nonchalance bij mensen. Veel mensen zijn erg gericht op zichzelf, hun eigen kringetje. En ze zijn zich maar beperkt bewust van het effect van hun gedrag op hun omgeving. Daar iets in veranderen, zodat mensen zich meer bewust worden van wat ze zélf kunnen doen, bijvoorbeeld rond duurzaamheid, dát heeft voor haar te maken met ‘het tij keren’.

Bewustwording

Voor Ernestine is het ‘leefbaar houden van de aarde voor volgende generaties’ iets waar ze mensen graag bewust van maakt. Ze ziet die bewustwording wel groeien bij bepaalde groepen van de bevolking maar ‘hoe krijg je de grote massa mee?’ Mensen denken al gauw dat ze niets kunnen doen, of dat het niet uitmaakt wat je als eenling doet. Maar je kunt goed in het klein beginnen. In haar werk houdt Ernestine zich onder andere bezig met energiebesparing door gedragsverandering. En die gedragsverandering begint bij bewustwording. Vaak zijn mensen niet op de hoogte van dingen die ze verspillen. Die verspilling kun je bijvoorbeeld tegengaan door informatievoorziening en voorlichting. Na inzicht kun je sturen op verandering van gedrag.

Concrete informatie

Ernestine is in haar werk nu bezig huishoudens te laten werken met een eenvoudig schermje (zoals het dashboard van een auto) waarop ze zien hoeveel euro ze aan energie verbruiken in huis. Door op een laagdrempelige manier inzicht te geven in (onnodig) energieverbruik, probeert ze hen in actie te laten komen om verspilling tegen te gaan en energie te laten besparen. Het apparaatje heeft alles te maken met de zogenaamde ‘slimme meter’ die de afgelopen

tijd bij veel mensen geplaatst is. Maar die meter geeft nog geen direct inzicht in het verbruik. En stuurt nog te weinig op gedragsverandering om energie te besparen. Zo'n schermje haalt de meter als het ware 'uit de kast' en maakt zichtbaar wat je op dat moment verbruikt. Actuele feedback dus. En het schermje vertelt niet alleen over kilowatturen, maar drukt het verbruik ook uit in euro's. Dat maakt het concreter. Als we de nonchalance een halt zouden kunnen toe roepen, zou dat op allerlei gebied veel problemen oplossen. Het heeft te maken met je levenshouding. En het moet gaan om concrete, praktische dingen. Door de effecten van je gedrag dichtbij te halen. Niet door veraf-verhalen over smeltende ijskappen, die verlamdend kunnen werken op het idee wat mensen zelf kunnen doen.

Niet alleen technologie

Ernestine is fysisch geograaf en afgestudeerd in milieu-geografie waar ze later nog een postdoctorale master transitie management aan heeft toegevoegd. “In de energietransitie wordt veel gezocht naar tech-

nologische oplossingen, maar vergeet de mens niet!” Als na het toepassen van technologisch hoogstaande technieken de verwachte energiebesparing van een huishouden niet wordt behaald, komt dit vaak omdat het gedrag niet wordt aangepast. Of de technieken niet goed worden gebruikt.

Gedreven

“Van jongs af aan heb ik meegekregen: laat de aarde een stukje beter achter dan je hem gevonden hebt. Zorg dat je je kunt verwonderen, dat je kunt genieten van hoe mooi alles is. En gun dat anderen ook.”

Ik vraag haar of ze zelf het idee heeft dat ze haar steentje kan bijdragen? “Ja, we hebben het huis geïsoleerd, zonnepanelen geplaatst enzovoort. Via de projecten in mijn werk probeer ik andere mensen in beweging te brengen. De praktijk is vaak weerbarstig, maar ook mooi als je mensen vijf tot tien procent energie ziet besparen.”

Ben je hoopvol? “Ja, ik ben een ras optimist. En kijk, er zijn talloze mooie projecten om ons heen!”

Marie Anne Dekker

Mensen geen vrijheid of keuzes ontnemen

Als ergens op de wereld een tij gekeerd wordt, staan vaak jonge mensen vooraan. Of het nu gaat over mensenrechten, dierenrechten, democratische rechten of milieuproblemen: steeds zie je scholieren en studenten het voortouw nemen. Daarom wilde de redactie ook graag een van de jongeren van de Klub hierover aan het woord laten. We kwamen uit bij Ruben de Bruijn, 18 jaar, scholier en aan het uitzoeken wat hij wel of niet wil geloven. De Geertekerker vindt hij daar een goede plaats voor.

Straf

“Ik vind dat de overheid zich niet moet bemoeien met persoonlijke keuzes van burgers. Ieder mens is verantwoordelijk voor eigen doen en laten. Waarom straft de overheid mensen die willen roken door heel hoge belasting te heffen? Ik rook zelf niet, maar als iemand deze ongezonde gewoonte wel kiest, dan moet die dat zelf weten. En hoezo verbiedt de overheid drugs? Ik vind dat dom en fout. Hier in Nederland hebben wij een redelijk tolerant

gedoogbeleid vergeleken met de rest van de wereld. Het geeft niettemin veel beperkingen, naast dat het de keuzevrijheid van mensen inperkt. De criminaliteit en het dumpen van afval in natuurgebieden kun je enorm verminderen door legalisering van drugs. En denk ook aan het ‘versnijden’, het mengen van drugs met goedkope rommel, die al of niet gevaarlijk is voor de gebruiker en de crimineel meer winst oplevert. Haal het uit de illegaliteit! Ja, er zullen altijd criminelen blijven, maar je kunt de enorme

winsten van criminele netwerken aftoppen door legalisering. Dan wordt het toch minder aantrekkelijk. Ik merk dat politici steeds meer willen verbieden: alcohol, roken, drugs. Ik vind dus dat je dat allemaal aan het individu moet overlaten”

Vangnet

Wat zou je zeggen tegen longartsen die strijden tegen roken en de rooklobby? “Mensen weten tegenwoordig echt wel dat het slecht is, ook jonge mensen. Ze moeten in vrijheid een afweging kunnen maken. En ja, er is soms groepsdruk om te drinken of te roken. Daar moet je echt mee leren omgaan. Er kunnen individuen zijn die dat niet aan kunnen. Voor hen moeten er oplossingen gezocht worden: voorlichting, (medisch) advies, hulp en, misschien wel het belangrijkste, een sociaal vangnet van familie en vrienden.”

Informatie

“Toen ik in de eerste klas zat, kwam er iemand langs om over drugs te praten met ons. Daarna is er nooit meer iemand geweest. Dat zou je als overheid juist moeten doen. Zorgen dat kinderen en jongeren goed geïnformeerd zijn. Dat is echt heel belangrijk om te kunnen kiezen: dat je weet waar je wel of niet voor kiest”.

Blij

“We mogen blij zijn met de grote vrijheid waarin we leven, met onze democratische rechtsorde. Wie daaraan komt, moet bestreden worden. Er zijn veel landen waar het zoveel slechter is dan in ons land. In Hong Kong zie je hoe China mensen hun rechten wil ontfemen, zoals dat ook in Tibet al is gebeurd. De strijd voor de vrijheid gaat daar vaak gepaard met grote persoonlijke offers. Zo’n strijd is hier ook geweest. We zijn nu vrij en ik wil echt dat dit zo blijft. En daarom wil ik alle onvrijheid die ons wordt opgelegd bestrijden. Ik vind het wel belangrijk dat er nadruk ligt op vrijheid in verantwoordelijkheid.”

Ineke Ludikhuizen

De rijkdom van vrede

Judith Fournier-Moesman is voorzitter van de diaconie en al achttien jaar betrokken bij en actief in het overleg met de buurkerken. Op zondag zie je haar vaak in de kerk, want kerkdiensten inspireren haar. Ze vertelt over haar grote thema's en de vertaling daarvan in haar doen en laten.

Feestje

"Ik ben kerkelijk opgevoed door mijn moeder in de remonstrantse gemeente Amsterdam. Mijn vader ging alleen mee naar de kerk als een kind uit ons gezin gedoopt werd, op kerstavond en bij uitzonderlijke gelegenheden. Van de vier kinderen uit ons gezin ben ik de enige die nog steeds betrokken is bij de kerk. Ik was op jonge leeftijd al actief in de kerk en kreeg de collectanten onder m'n hoede. Mijn echtgenoot Paul ontmoette ik bij een catechisantenfeestje dat de dominees van de verschillende wijken jaarlijks organiseerden. Het was niet meteen 'aan' tussen ons, maar het heeft ons wel op elkaars spoor gezet."

Austerlitz

"Toen we trouwden, verhuisden we naar Austerlitz en kwamen er kinderen. Ik had mijn studie Frans nog niet afgerond. Dat heb ik later pas gedaan toen de kinderen ouder waren. Het was best lastig om kerkelijk aansluiting te vinden. Want we hadden geen auto en de kerk was niet makkelijk te bereiken, zeker niet met kinderen. Maar één van de toenmalige predikanten, ds. Knoppers, kwam op kraambezoek en dat heeft ons goed gedaan. Dat gold ook voor de kring voor jonge echtparen in Zeist, een fijne groep."
"Nadat ik mijn studie weer had opgepakt en afgerond, ben ik gaan werken als docente autotechnisch Frans aan het Instituut voor de Autohandel. Later heb ik de opleiding tot tolk/vertaler gedaan. En mij in het vertalen van literatuur (o.a. Marguerite Yourcenar) gestort. Dat was eenzaam werk; niet zo goed voor mij. Toen Paul met pensioen ging ben ik daarom ook gestopt."

Vrede

"Ik ben geboren op 3 mei 1945, op de rand van oorlog en vrede. Misschien ben ik mij daarom zeer bewust van de rijkdom van vrede. Die wij nu al vijfenzeventig jaar kennen in ons land. Ijveren voor vrede vind ik dan ook vanzelfsprekend. Dat is een groot ideaal, wat ik vertaal naar bijvoorbeeld onze kerkgemeenschap. Aan vrede tussen kerken en tussen mensen in die ker-

ken kunnen we allemaal bijdragen met onze eigen kwaliteiten. Dat doe ik ook graag. Want de gemeenschap die we met elkaar vormen, vind ik van groot belang. Ik zie ook wel dat er steeds minder remonstranten zijn hoor. En als we uitsterven, nou ja, dan is dat zo. Maar zolang de kerk er is, wil ik iets bijdragen. Anderzijds boden predikanten en andere mensen van de kerk mij ook hulp en steun in tijden van depressies. Het gaat nu al lang goed, maar ik blijf mij zeer

bewust van het grote belang van dit vangnet van mensen."

Goede banden

"Ook in families vind ik goede onderlinge banden belangrijk. Ik wil daar mijn best voor doen. Zo hebben Paul en ik veel op de kleinkinderen (nu 13 en 16 jaar) gepast. Je leert de nieuwe generatie goed kennen, leeft mee met de sores van de (klein)kinderen en viert met hen de vreugdevolle dingen. Ik ben dankbaar dat het ook gelukt is om die banden goed te houden. Je hoort en ziet toch ook families waarin het niet lukt. Ondanks veel inspanning van mensen."

Reddingsboei

"In onze samenleving zijn er zoveel mensen die het niet redden. Die kan ik niet allemaal helpen. Maar in mijn eigen kring van familie en vrienden doe ik dat zeker. Ik ben ook vrijwilliger en bestuurslid van het inloophuis Kerckebosch in Zeist. Daar kan iedereen elke ochtend terecht voor koffie, een praatje, rust of wat mensen maar nodig hebben op dat moment. Er zijn mensen voor wie het een reddingsboei is. Een hoogbejaarde man vindt er rust om daarna weer voor zijn demente vrouw te kunnen zorgen. Een eenzame ziel vindt anderen voor een gesprek. Het is zeer nodig in onze samenleving, zo'n inloop. Ik doe dit met veel liefde."

Poes

"Wat mij inspireert om deze dingen te doen? De zondagse kerkdiensten allereerst. Ook de kring in Zeist die al zo lang bestaat en waarin we met elkaar spreken over boeken, maar ook over zeer persoonlijke zaken. Rustig zitten met de poes (een belangrijk familielid) op schoot helpt mij vaak om energie op te doen. En ja, ook het leven samen met Paul is fijn. Als je beiden niet meer werkt, heb je ineens veel meer met elkaar te maken. Wij leven steeds meer in pais en vree samen."

Ineke Ludikhuizen

Meer bescheidenheid

Meer dan twintig jaar werkte Wouter-Jan Schouten bij een grote internationale management consulting organisatie (BCG). Voor grote bedrijven in de foodsector hield hij zich bezig met wezenlijke vraagstukken voor zijn klanten. Hij had het er naar zijn zin. Maar ergens ontstond het gevoel dat er belangrijker dingen waren dan het volgende winstverbeteringsproject.

Waar maakte jij de omslag?

“In 2012/13 kwam een aantal dingen in mijn familie samen. Mijn moeder overleed nadat in de jaren daarvoor mijn vader en zusje al overleden waren. En mijn jongste zoon was erg ongelukkig in zijn eerste jaar op de middelbare school. Dat zette voor mij een proces in gang waarbij ik mijn werk als BCG-partner ging relativeren en me af ging vragen ‘waar doe ik het eigenlijk voor?’ Ik heb eind 2013 een sabbatical genomen om afstand te nemen. En te ontdekken waar ik me de ‘de tweede helft’ van mijn carrière voor wil inzetten. Bij BCG was ik al in aanraking gekomen met het thema duurzaamheid in de voedselsector. Tijdens mijn sabbatical heb ik daar veel over gelezen en ontstond de overtuiging mijn ervaring in te gaan zetten voor de ‘voedseltransitie’. Ik sprak erover met wat mensen en er kwam vervolgens van alles op mijn pad. Zo kreeg ik een interim-rol bij het Wereld Natuur Fonds. Daar leerde ik veel over de ecologische impact van het landbouw- en voedselsysteem. Nu werk ik voor TiFN (top institute food and nutrition), een platform waarin bedrijven uit de

landbouw en de voedselsector samenwerken met Nederlandse onderzoeksinstituten voor duurzame voedselsystemen. En ik ben lid van de advisory council van Commonland, een organisatie die zich inzet voor herstel van gedegradeerde landschappen.”

Wat betekent ‘het tij keren’ voor jou?

“Hoe wij nu met de aarde omgaan gaat echt de verkeerde kant op, het is hoog tijd om het tij te keren. Zo voel ik het zelf ook. Ik houd ervan in de natuur zijn. Daar zie je met eigen ogen dat de biodiversiteit de laatste decennia hard achteruit gaat. Dit wordt niet meer ontkend, maar voor de meeste mensen ontbreekt het handelingsperspectief om er wat aan te doen. Er zijn ook mensen die dit niet als alarmerend beschouwen. Ik vind de kern van het probleem dat we antropocentrisch denken, de mens als middelpunt zien. Zo is het dominante denken in de voedselsector erop gericht hoe we de groeiende wereldbevolking zo efficiënt mogelijk voeden. Dat heeft ertoe geleid dat er voldoende voedsel is voor inmiddels zeven miljard mensen. Maar wel met grote gevolgen voor de aarde: klimaatverandering, vermindering van biodiversiteit, waterschaarste, bodemdegradatie. Het is niet voldoende om de negatieve gevolgen van de voedselproductie in te perken. We moeten wegen vinden om de negatieve trends voor de planeet om te keren. En toch voldoende goed voedsel blijven produceren. Om het tij te keren moeten we op een heel andere manier gaan denken: niet antropocentrisch gericht op maximaal efficiënte voedselproductie, maar vanuit ecologie. Zolang die para-

digmaverandering niet plaatsvindt, blijft het dweilen met de kraan open. Redenerend vanuit de ecologie zijn er veel mogelijkheden om voldoende goed voedsel zo te produceren dat ecosystemen versterkt worden, in plaats van uitgeput. Op kleine schaal zijn daar al veel voorbeelden van. Het is een enorme uitdaging om deze mogelijkheden wereldwijd en op grote schaal toegepast te krijgen. We zullen daar nog meerdere generaties aan moeten werken, maar het begint bij die paradigmaverandering. Gelukkig zie ik de laatste jaren om mij heen dat veel mensen de verandering doormaken, die ik zelf ook heb doorgemaakt. Er is groeiende bereidheid om anders te gaan kijken. Bij bedrijfsleven, overheid en wetenschappers.”

Welke rol speelt religie voor jou?

“Eerlijk gezegd vind ik het christelijk idee over rentmeesterschap ook een antropocentrisch concept, daar heb ik niet zoveel mee. Ik voel me wel spiritueel gedreven in mijn werk, maar niet door een geloof in een god. Toen ik jong was voelde ik mij tot het Boeddhisme aangetrokken. Daar staat de mens niet zo centraal, en is er ook geen sprake van een god. Wel is er aandacht voor dat alles met alles samenhangt, en voor een eeuwigdurende keten van oorzaak en gevolg. Dat komt in mijn beleving dichtbij hoe de natuur, de ecosystemen werken. Wij mensen moeten niet proberen ecosystemen te sturen. Zoals wij nu landbouw bedrijven, is het de mens die voor God probeert te spelen. We moeten bescheidener worden, veel meer in balans komen met de natuur.”

Zie je bij de jongere generatie besef van urgentie?

“Ja zeker, de jongere generatie is hier naar mijn indruk heel veel meer mee bezig dan wij toen wij jong waren. Ook bij mijn eigen zoons, studerende twintigers, zie ik veel besef dat we anders met de planeet om moeten gaan, en dat de tijd daarvoor beperkt is. Gelukkig maar, want dat is de generatie die in de komende twintig tot dertig jaar het verschil zal gaan maken. Dat geeft veel hoop en vertrouwen dat we het tij op tijd kunnen keren.”

Trudy Schreuder Goedheijt

Een eigen geluid over ‘het tij keren’

Als ik Janneke Chardon bij de koffie na de kerkdienst vraag welk tij zij zou willen keren geeft ze aan dat ze vindt dat er ten behoeve van het milieu minder gevlogen zou moeten worden. En meer met de trein gereisd zou moeten worden. Zelf reist ze heel graag. Ze heeft in haar leven een paar keer gevlogen. Ze wilde toen vrienden opzoeken in Amerika. Maar verder doet ze alles met de trein. Veel mensen vinden dat reizen met het openbaar vervoer veel tijd kost. Janneke vindt dat mensen niet zo gehaast moeten zijn. Dat is om meerdere redenen goed.

Rita Camphuijzen vindt dat het momenteel wel érg veel over milieu en klimaat gaat. En dat we elkaar niet gek moeten maken met doemscenario's. Er zijn zoveel mooie dingen om van te genieten. Rita vindt het belangrijk om zo nu en dan ook stil te zijn en oog te hebben voor het positieve en mooie om ons heen. Onlangs kwam ze op Texel op een plek in de duinen die dit gevoel heel sterk bij haar naar boven bracht. Ze maakte er een schilderij van en schreef de volgende tekst:

*Steeds weer teruggaan
naar jou
in stilte
heb ik nodig*

*om in jouw stilte
de woorden
in mij
door te laten klinken*

*zodat ik gesterkt
de taal leer hanteren
om mij vrijmoedig
uit te spreken*

Schilderij: Badende Hooglanders - Rita Camphuijzen

Doorle Offerhaus wil graag het tij keren in het onderwijs. Via een actiegroep tegen loting voor de brugklas in de stad Utrecht raakte ze hier in 2012 bij betrokken. Gaandeweg bleek dat de kansongelijkheid in het onderwijs snel toeneemt en een steeds groter probleem wordt. Het gesprek daarover wordt, misschien door de vrijheid van onderwijs (artikel 23 Grondwet), amper gevoerd. Doorle vindt het belangrijk dat er een veel breder maatschappelijk gesprek gevoerd wordt over onderwijs. Met welke andere grote maatschappelijke vragen zijn er dwarsverbanden? Welke doelen willen we ermee dienen? En welke problemen willen we oplossen? Dat betekent onder meer dat ouders veel meer bij onderwijsbeleid betrokken moeten worden. En op grotere schaal moeten ook andere groepen burgers beter worden betrokken bij het gesprek over deze grote maatschappelijke vragen.

Barbara Schouten

God, vergeef ons

*God, vergeef ons, wij vermoorden
wat uw schepping beeldschoon gaf –
dat wij evenwicht verstoorden
roept om zelfgekozen straf:
moeder aarde die ons baarde,
uitgeput, een massagraf.*

*Help ons om het tij te keren,
wijsheid, kom, wij zijn zo dom,
gaan maar door met produceren –
wie weet kan het roer nog om
als wij rijken anders kijken:
ons milieu uw eigendom.*

*Laat ons vrolijk offers brengen,
niet voor even – keer op keer
duurzaam levenstijd verlengen,
minder willen, niet steeds meer.
Onze puinstad wordt weer tuinstad,
hemel daal op aarde neer!*

Tekst: André F. Troost

Melodie: gezang 460 Liedboek voor de Kerken

Vuurtorenwachter

Dat kan helemaal niet, dacht ik. Het tij keren. Iedere zeeman weet dat het getij een gegeven is. Bij onze stranden is er tweemaal per dag hoogwater en tweemaal per dag laagwater. Springtij treedt op met tussenpozen van 14 3/4 dag, ongeveer twee dagen na volle of nieuwe maan. Je kunt de klok er op gelijkzetten. En dat is fijn, als je bijvoorbeeld de Waddenzee wilt oversteken. Zou iemand in staat zijn het tij te keren, menig schip zou droogvallen, hoe zorgvuldig de koers ook was uitgezet. Gelukkig dus maar. Of interpreteer ik het woord 'keren' verkeerd. De Oosterscheldekering verandert niets aan het getij, maar kan wel bij stormvloed het achterland beschermen. Dat is dus ook keren. Daar begint mij iets te dagen. Een dijk keert het tij. Hij beweegt niet mee met de veranderlijke waterstand,

maar bewijst zijn dienst door stabiliteit en onverzettelijkheid. Dan is 'het tij keren' niet proberen grote bewegingen in de natuur te veranderen. Niet pompen bij vloed of water naar de zee dragen bij eb, maar: een rots in de branding zijn.

Ik zie een vuurtoren voor me, metershoge golven tijdens een storm, het water komt bijna tot het lichthuis. De andere dag schijnt de zon, de oliepakken van de stoere vuurtorenploeg hangen te drogen.

De kerk

In metaforische zin kan dit ook over de kerk gaan. Kerkgebouwen kunnen mensen troost geven, zoals ook bomen dat kunnen doen. Misschien omdat ze er lang voor ons al waren, en lang na ons zullen zijn. Wij hechten daar veel waarde aan - toen de Notre-Dame in brand stond was er binnen een etmaal een miljard euro gedoneerd. De waan van de dag heeft een 'tegenover' nodig.

Ik ben er van overtuigd dat daar de toekomst van de kerk ligt. We zijn geen bootje dat met alle andere bootjes meedeint, met alle winden meewaait. Dat is doodvermoeiend. 'Lean' en 'scrum' en 'agile' in 2019, in

2020 weer wat anders. Dan verhuizen de mensen op kantoor weer van de kantoor-tuin naar kamertjes. Nee, in de kerk doen we het anders. Hier kun je even op adem komen, hier wordt het tij gekeerd.

Als cantor voel ik mij een vuurtorenwachter van de kerkmuziek. Maar dat wil niet zeggen dat er niets mag veranderen. Integendeel. De dijken moeten worden onderhouden en soms opgehoogd, anders spoelen ze weg. Nieuwe waterkeringen maken oude overbodig. Maar waar de wereld om ons heen geneigd is bij eb elke dijk achterhaald te noemen en bij vloed in paniek te raken, weet de Geertekerk wel beter. Deze gedachtegang wilde ik graag eens met u delen.

Nog wat informatie

Wilt u weer gaan dichten voor de landelijke dichtwedstrijd, zie hetvrijelijed.nl.

Zingt u sopraan, kom dat dan vooral bij de cantorij doen.

Wij maken ons op voor een mooie reeks diensten in de veertigdagentijd richting Goede Vrijdag en Pasen. Een inspirerende tijd gewenst!

Maarten van der Bijl

Wijkorganisatie

Kijk op de wijk

De Stuurgroep Wijkorganisatie gaat regelmatig in de Geertebrief een kijkje geven in haar werkzaamheden. In het vorige nummer ging het over het maatjesproject. Deze keer over de wijk- en regioavonden. Onlangs namen we deze bijeenkomsten onder de loep. Samen met de centraal-contactleden werden ze in het najaar georganiseerd bij iemand thuis of in een zaaltje. Het thema was 'Een eigen geluid'. Bij de uitnodiging voor deze jaarlijkse avond wordt in de meeste wijken en regio's een 'wijkenlijst' meegestuurd. Handig en ook leuk als je ontdekt dat er nog meer Geertekerkers in je buurt wonen.

De belangstelling voor deze avonden is redelijk goed geweest: gemiddeld elf bezoekers. Dat is dan wel inclusief de predikant, het afgevaardigde kerkenraadslid en een aantal contactleden van de betreffende wijk of regio.

Nieuwjaarsborrel

Soms werd een alternatieve vorm bedacht. Zoals een nieuwjaarsborrel of soep-met-broodmaaltijd. Verder blijkt er behoefte te zijn aan een (gespreks)kring in de eigen wijk of regio. Of een wandel- of koffieochtend, muziekluisteravond of leeskring.

Als je het initiatief wilt nemen voor zo'n activiteit, neem dan bijvoorbeeld contact op met het centraal-contactlid van je wijk. En natuurlijk kan ook altijd de hulp van de (wijk)predikant worden gevraagd.

*Namens de Stuurgroep Wijkorganisatie,
Tiny de Boer*

In memoriam

Jan-Willem Nieuwenhuijsen (1942 – 2019)

Volkomen onverwacht overleed op 11 december 2019 Jan-Willem August Nieuwenhuijsen: volop in het leven, betrokken bij zoveel plannen en projecten. Hij overleed, na een heel kort ziekbed, op de dag dat hij samen met zijn vrouw Peet zou verhuizen naar de woongroep Surplus in Zeist, waarvan hij de grote voortrekker was.

Op 17 december namen wij in een volle Geertekerk afscheid van hem. De remonstranten en de Geertekerk in het bijzonder hebben altijd een belangrijke rol in zijn leven gespeeld. Van 1978 tot 1989 was hij eerst als Functionaris Algemene Zaken en vanaf 1982 als Algemeen Secretaris werkzaam binnen de Broederschap. In die periode heeft hij aan de wieg gestaan van een aantal belangrijke besluiten van de Broederschap: tegen de Apartheid, voor de steun aan de antikernwapenbeweging, maar bovenal het Levensverbintenissen-besluit in 1986. Hij had de visie en de durf en het bestuurlijke vermogen om de remonstranten daarin voor te gaan. In 1989 koos hij voor de rechterlijke macht, maar bleef als lid van de Geertekerk zeer nauw bij de remonstranten betrokken: als voorzitter van de kerkenraad, als initiator van 'de Zilverlingen', een gesprekskring in het Bartholomeusgasthuis en als organisator van de cursus 'Dwars geloven'.

Symbool voor zijn geloof was het beeld uit Genesis 32, Jacobs worsteling aan de oever van de Jabbok: bewust van onze kwetsbaarheid, naaktheid, zoekend en vertrouwend dat wij elkaar tot zegen kunnen zijn. Het was het thema van zijn leven en hij heeft dat zelf op zoveel verschillende manieren gestalte gegeven. Daarin is Jan-Willem voor velen zelf een zegen geweest, in de eerste plaats voor Peet en voor zijn zonen.

Marthe de Vries

Ad Froon (1939 – 2019)

In de afscheidsdienst van Adrianus Henricus (Ad) Froon in de Geertekerk stonden op de trappen van het koor tientallen kerststallen in alle soorten en maten. Een fractie van de bijna 400 kerststallen die hij

in de loop van de jaren had verzameld. Ad was overleden op 21 december, net voor Kerst, de tijd van het jaar die hem zo dierbaar was.

Ad was van rooms-katholieke huize, maar samen met zijn eerste vrouw Linie zochten zij al een ruimer religieus vaarwater. Linie overleed echter veel te jong en Ad bleef samen met hun dochter achter. Het was zijn tweede vrouw, Pien de Maar, die Ad de weg naar de remonstranten wees. Samen vonden zij hun kerkelijk thuis in de Geertekerk en vooral ook bij Wim Overdiep.

Voor Ad sloot de remonstrantie nauw aan bij zijn eigen manier van leven: verdraagzaam en open. Boven de rouwkaart stonden de woorden van Huub Oosterhuis: "Niemand leeft voor zichzelf, niemand sterft voor zichzelf." Ad had een groot hart: voor zijn broers en zussen en hun familie, voor Pien en de kinderen uit haar eerste huwelijk, maar bovenal ook voor zijn dochter Heleen. Toen hij zelf niet meer kon zorgen vanwege de ziekte van Alzheimer, werd hij op zijn beurt liefdevol omringd door zijn dierbaren.

Hij droeg met waardigheid zijn ziekte en ook toen de mist in zijn hoofd dichter werd, bleef de liefdevolle verbondenheid met zijn dierbaren bewaard.

Marthe de Vries

Truus Zielstra

Op oudejaarsdag 2019 overleed Geertruida (Truus) Zielstra-Heldring in de leeftijd van 95 jaar. Truus was de laatste vijf jaar een bekende verschijning geworden in de kerkdiensten. Eerst met rollator en later in een rolstoel was ze bijna elke zondag van de partij. Ze wist veel mensen voor zich in te nemen. Ze had iets geestigs waardoor ze in ieder geval bij mij altijd een glimlach op m'n gezicht wist te toveren. Haar bijdragen o.a. in de Geertebrief, april 2019, aan de gespreksgroep 'de Zilverlingen', de jaarlijkse wijkavonden in de binnenstad, waren bezonken en origineel, vaak met een vleug humor en geput uit een rijke levenservaring.

Truus was een echte verbindster, van welke gemeenschap ze ook deel uit maakte: haar gezin in de eerste plaats, maar ook de gemeenschap van het Bartholomeusgasthuis en die van de Geertekerk. Ze bracht altijd mensen bij elkaar. Deftig gezegd: ze had een grote mate van sociale intelligentie. Vandaar de keuze voor psalm 133 ('Wat is het toch goed, wat is het heerlijk om als broeders en zusters eendrachtig samen te wonen') in de rouwdienst die op 7 januari jl. plaatsvond in de Geertekerk. Zij was een geliefd mens. Wij gedenken haar

in eerbied en met genegenheid. Dat Truus opgenomen mag zijn in de alles dragende en omvattende Liefde Gods.

Florus Kruyne

Yvonne Oerlemans

Op 3 januari is Yvonne overleden, net zestig jaar oud. Zij woonde sinds 1992 in Nieuwegein met haar vrouw Dagmar Wennink en hun zoon Bas, later alleen. Yvonne was jarenlang vriendin van onze gemeente. Al lange tijd was zij blind en had veel lichamelijke kwalen en pijn, maar maakte wat van haar leven, ging erop uit met hond Zara en de tandem. Ook toen dat niet meer ging bleef zij positief, deed vrijwilligerswerk, had altijd veel belangstelling voor anderen, voor literatuur, filosofie en het boeddhisme. Daar heeft zij zich later bij aangesloten. Zij was een prachtmens en het was fantastisch dat velen haar verzorgd hebben, toen in september een hersentumor ontdekt werd. Die zorg van velen was een geweldige hulp bij dat vreselijke ziekbed, maar zij verdiende al die liefde en hulp. Zij zal door velen gemist worden, ook door mij. Ik vond het altijd heel fijn om haar te bezoeken.

Ineke van den Bergh

(centraal contactlid van Nieuwegein e.o.)

Rinus de Regt

Op 2 februari jl. overleed Rinus de Regt in de leeftijd van 85 jaar. Rinus was al lang lid

van onze gemeente samen met zijn vrouw Jannie de Regt-Gohres die in 2001 is overleden. De laatste jaren van zijn leven waren niet zo gemakkelijk, door een verslechterende gezondheid, afnemende mobiliteit, en toenemende afhankelijkheid. Gelukkig stond Rinus er niet alleen voor. Zijn nieuwe levensgezellin Leidy de Pon en zijn kinderen en kleinkinderen vond hij tot het laatste toe aan zijn zijde. Rinus was een echte idealist, pacifist, natuurmens en hij was maatschappelijk betrokken, was lange tijd lid van de PSP (voorloper van GroenLinks). Ik herinner me verschillende discussies waarin hij heel principieel uit de hoek kon komen.

Toen bleek dat de wereld niet zo maakbaar was als we hoopten in de jaren 70, 80 en begin 90 van de vorige eeuw, raakte hij wat teleurgesteld, maar hij werd ook milder. Rinus zong jarenlang in de Geertecantorij, deed aan van alles mee en was een loyaal lid van de RGU. Ik herinner me hem bovenal als een zachtmoedig mens die nooit een ander kwaad zou doen. Hij kon zich niet zo goed voorstellen dat hij een geliefd mens was, maar het was werkelijk zo.

Op zaterdag 8 februari namen we in de aula van crematorium Daelwijck afscheid van Rinus. Dat Rinus in het Licht mag zijn.

Florus Kruyne

Oproep

Vastentijd, bezinningstijd

De vastentijd is een periode van ont-houding, bezinning en toelevens naar Pasen. Dit jaar van 1 maart tot 12 april.

Het staat de Werkgroep Eredienst voor ogen om in de komende vastentijd gedurende zes weken stil te staan bij het leven en elke week met anderen daarover te praten en stil te zijn.

De precieze invulling daarvan moet nog komen. En willen we ook samen laten ontstaan.

We willen graag inventariseren wie ervoor voelt om mee te doen aan deze vastenactie-in-wording.

In principe op de vrijdagen in de vastentijd (6, 13, 20, 27 maart en 3 april), van 17.00 tot 18.00 uur in de Geertekerk.

Opgave en interesse: wensch@xs4all.nl of 06-20277399

*Namens de Werkgroep Eredienst,
Gerdienke Ubbels en Wendela Schenk*

Impressie van de werk-droom-doe-denk-dag

Nieuwsgierig en vol verwachting kwam ik op 14 december naar de werk-droom-doe-denk-dag over de koers voor de komende jaren van onze gemeente en de Geertekerk. Al met al een boeiende dag waar veel mensen met overgave hun input gaven. Ik werd blij van wat mensen voorstelden en waar ze tevreden over zijn. Voor mij goed te horen dat wat ik al als gewoon beschouw door veel mensen als bijzonder wordt ervaren. Tel je zegeningen en zet ze in voor wat komen gaat. Ook fijn om te merken dat er veel dezelfde soort wensen en ideeën zijn. Dat versterkt het gemeenschapsgevoel. Een greep uit de succesfactoren die de verschillende groepjes benoemden:

1. Het prachtige kerkgebouw

De sfeer, de inrichting, de lichtinval en de warme uitstraling. 'Het er ZIJN is al fijn'.

2. Het tolerante gedachtegoed

Vrijheid van geloof, openheid voor en verdraagzaamheid naar elkaar staan centraal. Geen dogma's, maar het zoeken en het niet-weten. 'Geloof begint bij jou' wordt vaak genoemd, evenals de veelheid aan bronnen. Dat betekent bijvoorbeeld dat iedereen welkom is aan het avondmaal. Dat je je eigen doopbelijdenis mag maken. En dat je geen lid hoeft te worden maar ook 'gewoon' vriend mag zijn. Het is echter niet vrijblijvend: 'Ik word steeds weer uitgedaagd iets van een andere kant te bekijken' en 'Mijn godsbeeld blijft in beweging'. Elkaar ontmoeten, ook in de letterlijke betekenis.

3. De warme gemeenschap van mensen

Je wordt echt welkom geheten en dat voelen mensen ook. Vooral de ontmoetingen (na de dienst) worden gewaardeerd. 'Hier ben je onvoorwaardelijk welkom'. Vooral de wijze waarop naar nieuwelingen wordt omgezien, de oprechte belangstelling voor de ander en het feit dat je hier jezelf mag zijn. 'Gemeenschap is belangrijker dan vorm'. We zijn trots op het grote aantal betrokken vrijwilligers dat voor de goede organisatie zorgt. Gelukkig hoeft het niet perfect te gebeuren. Nieuwe mensen worden uitgenodigd mee te doen en raken zo betrokken. De wijkcontactpersonen vervullen hierin een belangrijke rol.

4. De mooie diensten

Muziek, een mooie basisliturgie, goede preken, ruimte voor stilte. 'Je voelt je gedragen omdat je iets wezenlijks deelt met elkaar'. 'De preken zijn persoonlijk en ik voel me aangesproken'. 'Ik voel me uitgedaagd om na te denken hoe ik in het leven sta en wil staan'. Specifiek worden de diversiteit van de drie predikanten en de innovatieve en inspirerende cantor geroemd. Andere woorden die de deelnemers noemden zijn: humor, creativiteit, avontuur, prikkelend en aanstekelijk.

5. Naast de kerkdiensten

Het brede aanbod in het jaarprogramma, de kwaliteit van de Geertebrief, samenwerking met andere gebedshuizen, de lezingen

en cursussen. We zijn maatschappelijk betrokken en willen van betekenis zijn voor de samenleving. We zijn ook naar buiten gericht.

Alle opbrengsten zijn verwerkt tot een aantal concrete speerpunten, die de kern zullen vormen van het koersplan van de Remonstrantse Gemeente Utrecht. Zij geven straks richting aan de (beleids)plannen van de verschillende commissies, werkgroepen en kerkenraad.

Deze concept-koers RGU zal besproken worden in en ter instemming worden voorgelegd aan de ALV op 16 april. Als de instemming er is dan willen we direct, dus tijdens de vergadering nog, een half uurtje aan de slag om de eerste concrete stappen te benoemen. Ook als je niet bij eerdere bijeenkomsten was, kom dan vooral op 16 april om een steentje bij te dragen of te luisteren naar de koers voor

de komende jaren! Het is erg waardevol als zoveel mogelijk leden en vrienden blijven meedenken en meewerken aan de koers, groei en bloei van onze gemeente. Graag wil de werkgroep daarom de energie en werkwijze van 14 december ook de komende jaren blijven inzetten. Uiteraard kun je je opgeven om in een commissie/werkgroep te participeren. En misschien heb jij ook ideeën hiervoor. Je kunt ons hierover mailen via voorzitter@geertekerk.nl.

Namens de Werkgroep Koers 2020-2023, Wendela Schenk

Financiën 2019

In 2019 hebben we met elkaar ruim € 215.000,- aan de kerk gegeven. € 6.000,- meer dan in 2018. De verwachting dat we hoger zouden uitkomen is bewaarheid. Dat komt vooral doordat van wie dat verwacht mocht worden vrijwel iedereen zijn of haar steentje heeft bijgedragen.

Ook bij de collectes bereikten we in 2019 een mooi resultaat. Zowel voor diaconie als voor de gemeente stegen de collecte-opbrengst met meer dan 15%. Tot in totaal bijna € 27.000,-. Hier speelt het toegenomen kerkbezoek een rol. Het resultaat op het gemeentewerk was daardoor vrijwel gelijk aan wat voor 2019 was begroot. Namelijk een tekort van bijna € 57.000,-. Dat tekort kan worden gedekt uit de opbrengst van het in vorige jaren fraai gestegen vermogen. De aandelenkoersen zijn gestegen. De baten kwamen op meer dan € 200.000,-, terwijl € 54.000,- was begroot. Omdat koersen sterk fluctueren (vorig jaar een koersverlies van € 60.000,-) zijn wél € 146.000,- weggezet in een nieuwe Voorziening koersverschillen. Een denkbeeldig spaarpotje waar, als de koersen tegenvallen, geld aan kan worden onttrokken. Maar desondanks was het resultaat op het vermogensbeheer toch € 10.000,- beter dan begroot. En zo kan het tekort op het gemeentewerk vrijwel geheel gedekt worden.

Gebouw

Bij het beheer van ons kerkgebouw hielden de baten van verhuur en subsidies de lasten van onderhoud, belastingen en resterende aanschafkosten van het kistorgel elkaar vrijwel in evenwicht. Overeenkomstig de begroting. Maar bij het onderhoud van de kerk komen de in het verleden al gesignaleerde financiële donkere wolken nu wel heel dichtbij. Het voor 2020 begrote onderhoudsbudget van € 60.000,- blijkt onvoldoende. Dat komt door de kosten van een aanvraag voor een rijkssubsidie voor het onderhoud van de monumentale delen

van het kerkgebouw in de periode 2021-2026. Ook moet de akoestiek in de Zuid-foyer worden verbeterd. Daarom is aan de Voorziening onderhoud en inventaris, het "spaarpotje" waar het onderhoud uit wordt betaald, € 30.000,- extra gedoteerd.

Meerjaren Onderhoudsplan

Er is inmiddels een Meerjaren Onderhoudsplan opgesteld. We moeten jaarlijks voor het onderhoud bijna € 70.000,- reserveren. Dat is € 45.000,- meer dan tot nu toe het geval was. Hier bovenop komen ook nog de op € 0,6 à 0,8 mln. geraamde kosten voor de vernieuwing van het 65 jaar oude leien dak van de kerk. Wellicht dat subsidies hierin verlichting zullen brengen. Het nieuwe bestuur van de Stichting Fonds Geertekerk zet zich in voor fondsenwerving. Maar potentiële subsidiënten hikken aan tegen onze Algemene Reserve van cir-

ca € 1,8 mln. Kan de kerk dat dak dan niet zelf betalen? Om duidelijk te maken dat we dit inderdaad niet kunnen, zijn in de jaarrekening 2019 een aantal maatregelen getroffen om de Algemene Reserve met circa € 1 mln. euro te verminderen. Vanuit de Algemene Reserve is circa € 0,85 mln. extra aan Voorzieningen toegedeeld. Daarnaast is € 105.000,- uit de Algemene Reserve overgeheveld naar het ook van het Eigen vermogen deel uitmakende Fonds Leeuwenbergh. Het bedrag dat in 2014 voor de verbouwing in 2015 - 2016 aan het Fonds is onttrokken.

In de vergadering van leden en vrienden op donderdagavond 16 april zullen onze financiën één van de onderwerpen van gesprek zijn. Ik ga ervan uit dat u mij dan hierover zult bevragen.

*Namens de kerkenraad,
Wim Edelman, penningmeester*

Nieuwe kerkenraadsleden aan de slag

In een van de vorige Geertebrieven luidde ik nog de noodklok over de moeite die er (soms) is om nieuwe vrijwilligers te vinden, zoals bijvoorbeeld voor de kerkenraad. Ik ben blij dat deze situatie aanmerkelijk is verbeterd.

Jitske Bilijam nam de portefeuille Jeugd- & Jongerenwerk over; **Adri Onnekink** trad toe als portefeuillehouder gebouwen-beheer; **Ellen Vos** trad aan als vicevoorzitter; in de komende Algemene Leden- en Vriendenvergadering (ALV) hopen we u **Mattie van der Slikke** voor te dragen als onze secretaris. Daarmee is de kerkenraad na lange tijd weer compleet!

Beleidsdromen

Na de succesvolle Werk-droom-doe-denkdag op 14 december 2019, met zo'n zestig meedenkers, heeft de werkgroep een eerste aanzet geleverd van een beleidskader voor de planperiode 2020-2024. Zo en-

thousiast als de deelnemers op 14 december waren, zo enthousiast was ook de kerkenraad over het resultaat. Langzaamaan wordt duidelijk welke speerpunten onze gemeente belangrijk vindt in de komende jaren en hoe we er met elkaar voor kunnen zorgen dat daar de aandacht naar uitgaat. In de komende ALV hopen we het beleidskader met u te delen. Overigens, noteer alvast de datum: de ALV vindt plaats op donderdag 16 april 2020 om 20.00 uur.

En nog meer

@Verder blikte de kerkenraad terug op de Geertebrieven 2019. De loftrumpet werd gestoken over de inhoud en de kwaliteit van de Geertebrief!

@De kerkenraad stemde in met wijzigingsvoorstellen van de statuten van Stichting Fonds Geertekerk. Dit fonds zamelt geld in bij overheden, particulieren en fondsen om te kunnen voorzien in het in stand houden van het kerkgebouw.

@In december is een plannetje aangenomen voor een kennismakingsronde langs onze buurgemeenten: de Remonstrantse Gemeenten (of samenwerkingsgemeenten) die grenzen aan het verzorgingsgebied van de Geertekerk.

@Leden van de landelijke Werkgroep Vernieuwingsplekken hebben de kerkenraad bijgepraat over de resultaten van vier van de vijf vernieuwingsplekken die de remonstrantse kerkgemeenschap heeft ingesteld. De vijfde plek is Utrecht. Ook onze gemeente krijgt een vernieuwingspredikant. Helaas hebben eerdere sollicitatieprocedures geen geschikte kandidaat opgeleverd. Die lijkt er nu wel aan te komen, maar de start is pas voorzien per april 2020.

@Een afvaardiging van de kerkenraad is naar de afscheidsdienst geweest van ds. Anneke van der Zijpp, predikant van de Doopsgezinde Gemeente Utrecht.

Arie Noordermeer, voorzitter

Buren

COLUMN

Ooit aan tafel gezeten met een Vrij-Katholiek? Of een broodje gedeeld met een Baptist? Of een gesprek gevoerd met een ex-gedetineerde? Dat kon allemaal op zondag 26 januari, na de dienst in de Geertekerk. De Buurkerken van Utrecht-Centrum organiseerden toen de jaarlijkse Buurkerkenlunch. Deze keer in onze kerk, tijdens de Gebedsweek voor de eenheid van de Christenen.

Negentien jaar geleden nodigden de Baptistengemeente Silo en de Vrij-Katholieke Gemeente een aantal kleine binnenstadskerken uit voor een eerste ontmoeting. Vanuit de kerkenraad ging ik daarheen, samen met Zuum Zoutewelle. Wat konden we samen organiseren, wat was er in de binnenstad voor ons te doen? Het was een nog aarzelend begin. Maar wel met de wil om verder samen te gaan als Buurkerken.

Niet alleen voor onszelf, maar ook voor bewoners in de binnenstad die het moeilijk hadden.

Ik herinner me het slotgebed door de pastor van de Vrij-Katholieke Gemeente. Waarin hij aandacht vroeg voor de noden van binnenstadsbewoners, vlak om de hoek misschien. Dat kwam bij mij binnen, als bewoonster van een relatief welvarend dorp. Eerst wilden we elkaar beter leren kennen, dus we bezochten elkaars kerken. En organiseerden af en toe een vesper op de vroege avond.

Nu, negentien jaar later (ik zit allang niet meer in de organisatie), gaat het de Buurkerken nog steeds om aandacht voor hun mede-stadsbewoners. De aankondiging vermeldde dat er vluchtelingen, daklozen en ex-gedetineerden zouden aanschuiven bij de lunch. Zo zaten we daar met een bont gezelschap aan tafel. We hoorden

verhalen van mensen die soms het gevoel hebben dat ze niet welkom zijn.

Ik dacht: zo kan een kerk dus ook zijn. Mensen met een verschillende achtergrond, met een verschillend geloof, samen aan lange tafels, om te praten, zingen en bidden en een kaars aan te steken voor hen die er niet bij zijn en aan wie je wilt denken. Ik hoop en bid dat iedereen zich deze dag meer dan welkom heeft gevoeld. De Buurkerken van Utrecht-Centrum zijn: Baptistengemeente Silo, Doopsgezinde Gemeente, Evangelisch-Lutherse Gemeente, Oud-Katholieke Parochie, Remonstrantse Gemeente, Vrij-Katholieke Gemeente en Waalse Gemeente.

Ton In 't Veld

Zin om mee te doen? Alle informatie bij Judith Fournier-Moesman, judithmoesman@gmail.com

Meervoudig religieus

De cursus 'Multiple Religious Belonging' (Meervoudig Religieus Betrokken, MRB) is weer voorbij (drie avonden met zeventien deelnemers). Inmiddels is MRB een wel bekend fenomeen in onze samenleving. Wat zowel buiten als binnen de kerken voorkomt. Vijfentwintig procent van de kerkgaande mensen is inmiddels meervoudig religieus betrokken. Alle andere kerkgangers worden mono-religieus genoemd. De meest voorkomende combinatie is die van christenen die affiniteit ontwikkelen met (elementen van) het Boeddhisme.

Er zijn allerlei manieren waarop mensen religieuze en levensbeschouwelijke elementen met elkaar combineren. Thich Nhat Hanh, één van de grote Boeddhistische leraren van dit moment (zie onder andere zijn boek 'Boeddha leeft, Christus leeft') spreekt over 'gemengde salade' als metafoor van hoe hij een en ander met elkaar verbindt. De Dalai Lama houdt het erop dat je religieuze en levensbeschouwelijke elementen niet door elkaar moet gooien. Anders krijg je een schaap met een hondenkop. Wel verbinden, maar niet vermengen.

Meertaligheid

Voor mijzelf is de metafoor van 'meertaligheid' (Homrighausen) aansprekend en toepasselijk. Er is een moedertaal van de christelijke traditie in een (liberaal) protestants jasje. En er is een tweede taal bijgekomen, in mijn geval die van de Boeddhistische levensbeschouwing en meditatiepraktijk. Een taal die ik me eigen heb gemaakt en waarvan ik houd. Zoals anderen bijvoorbeeld francofiel zijn als Nederlander. Je moedertaal heeft de diepste wortels, ligt het meest na aan het hart. Met het leren van de tweede taal ga je beseffen dat de ene taal een eigen, uniek karakter heeft. Wezenlijk anders dan de andere en niet honderd procent vertaalbaar.

Dan duikt ook de vraag op: is er een 'meta-taal', een taal die alle specifieke talen overstijgt en omvat, een soort religieus Esperan-

to. Dat besef van een universele, afzonderlijke religies overstijgende waarheid heeft wortels in het vrijzinnig protestantisme. Maar vooral het Soefisme (mystieke stroming binnen de Islam) en het Hindoeïsme kennen die universele oriëntatie al heel lang. Gebaseerd op het besef dat het goddelijke zich op talloze manieren kan manifesteren. Mooi om te zien hoe bijvoorbeeld een Hindoe-vrouw onbekommerd en van harte het Onze Vader en het 'Weesgegroet' mee bidt bij het sterfbed van haar katholieke man. De beroemde tekst van Ibn Arabi (Soefi, 13e eeuw, Andalusië) die het overstijgende verwoordt, vond bij veel deelnemers weerklank:

*Mijn hart kan iedere vorm aannemen:
het is een weide voor gazellen,
en een klooster voor christelijke monniken,
een tempel voor godenbeelden,
en de Ka'aba van de pelgrims
en de stenen tafelen van de Thora
en het boek van de Koran.
Ik volg de religie van Liefde:
Welke weg de karavaan van de Liefde ook neemt,
dat is mijn religie en mijn geloof.*

Een kritische vraag zit wel altijd in mijn achterhoofd bij het fenomeen MRB die Hein Stufkens ooit ergens als volgt verwoordde: "Als je op zoek bent naar levend water, kun je overal een beetje graven, maar het is nodig om op één plaats dieper te graven." Met andere woorden: een geloof werkt pas bij een volledig commitment. Zonder dat je andere wegen hoeft te diskwalificeren. Maar ik besef ook dat het voor anderen weer anders kan werken en ook 'werkt'. Belangrijkste van deze cursus, die meer een workshop was waarin deelnemers uitgenodigd werden om hun religieuze, spirituele biografie te delen met elkaar, was de ontmoeting, het verwoorden van en luisteren naar waar je in het dagelijks leven nauwelijks over spreekt.

Het eerstvolgende Miniseminar op 26 maart over MRB (zie elders in dit blad) sluit naadloos aan bij deze cursus!

Florus Kruyne

Boek – verschenen: Een neus voor God

Heine Siebrand is emeritus predikant sinds hij in 2014 afscheid nam van de Geertekerk. Hij is daarnaast verteller en filosoof, Spinozakenner en, ondanks zijn slechtzienheid, lezer. In zijn nieuwe boek 'Een neus voor God' deelt hij zijn persoonlijke visie op de toekomst van vrijzinnig denken. En toetst hij kritisch andere benaderingen. Waarschuwing: geen boek om in één adem uit te lezen.

Theologie in drie bedrijven

We spreken elkaar bij hem thuis in Odijk. Ik vertel dat ik zijn boek nog niet uit heb, omdat ik het maar moeilijk vind. “Moeilijk?” “Ja, moeilijk. Ik wil stukjes tekst lezen en herlezen en dan iemand bellen om erover te praten en zo schiet het maar niet op.” “Dat is precies de bedoeling”, aldus Heine. Wat volgt is een verhelderend college over zijn boek, dat dus om slow-reading vraagt. “Ik geef een momentopname van hedendaagse theologie. Je kunt drie rode draden ontwaren: (1) van geloof naar intuïtie, (2) van wat iemand ooit dacht (op-schreef) naar wat mensen ontvangen en (3) van loopgraven en discussies naar het behoeden van de open plek.”

Niet nodig

Heine steekt van wal met, hoe kan het anders, Spinoza. Het is de filosoof die onderwerp was van zijn proefschrift en die hem blijft inspireren. “Volgens Spinoza staat Christus op grote hoogte. Maar de apostelen die hem bekend maken in de wereld staan nog hoger. Zij krijgen ook elk hun eigen publiek. Zodat mensen gaan zeggen dat ze ‘van Johannes’ of ‘van Paulus’ zijn. Dat is de toekomst van de oecumene: verscheidenheid. We zijn zo gewend om te stellen en te bewijzen, terwijl dat helemaal niet nodig is. De waarheid vind je overal, in elke roman. Gemeenteleden zitten jaren en jaren in kerkdiensten en bij gesprekskringen. Die weten het heus wel. Ik ga niet over wat ze geloven. Ik wil mensen helpen om de stap te maken naar hun intuïtie, dat ze daarop vertrouwen.”

Zingen voor Theo

“De tweede rode draad is die van de receptietheorie. Wat ontvangen mensen van een bepaalde denker of schrijver uit het verleden in hun eigen tijd. Dat was ook het onderwerp van mijn proefschrift: hoe is Spinoza ontvangen in Nederland? Dat is belangrijk. Niet wat iemand ooit opschreef of bedacht. Maar wat mensen er in hun eigen tijd van maken, mee kunnen (of niet). Dat geldt dus ook voor door kerkleiders ooit geformuleerde dogma's. Als mensen daardoor nu nog iets ontvangen, is dat pri-

ma. Zo niet, ook goed. Dan heeft het blijkbaar betekenis verloren. In een gemeente kan er verschil zijn in wat mensen al of niet ontvangen vanuit eerder geformuleerde gedachten en ideeën. Ik herinner me dat oud-wethouder van Utrecht en toenmalig voorzitter van de remonstranten Theo Harteveld een kerklied had geschreven. De cantorij van de Geertekerk zong het lied, hoewel volgens mij niemand iets zag in die tekst. Ze zongen het voor Theo.”

Nest

De derde rode draad komt voort uit de geschiedenis van het gezin waarin Heine

wordt geboren. Zijn vader werkt tijdens de tweede wereldoorlog in Afrika bij de marine. Vrouw en kinderen (twee jongens en een meisje) maken de oorlog mee in Indië. Eén van de jongens wordt onthoofd. De rest van dit gezin overleeft de jappenkampen. Na de oorlog komen ze terug in Nederland. De moeder overlijdt een week na aankomst. Vader hertrouwt met een vrijgemaakt gereformeerde vrouw. Zij is heel vroom, maar gaat nooit naar de kerk. Zijn vader zit wekelijks in zijn eentje in de vrijgemaakte kerk van Kampen. Zijn halfbroer verdwijnt op de dag van de geboorte van Heine. En hij groeit op, samen met zijn oudere halfzus, in dit zo ongelooflijk merkwaardige nest waarin hij zich een koekeksjong voelt.

Niet goed gedoopt

De keuze voor een studie godsdienstfilosofie ligt niet voor de hand. Zijn vader wil niet dat Heine meegaat naar de kerk. Als hij naar catechisatie wil, moet hij dat bevechten. Hij wordt nog woest als hij vertelt over zijn zus die belijdenis wil doen, maar dat eerst niet mag, omdat ze 'niet goed gedoopt' is. “Dit soort discussies, de loopgraven waarin kerken, ook de vrijzinnige, zich hebben ingegraven, dat moet je niet willen. De kerk is een open plek. Dat is wat ik geleerd heb sinds ik bij toeval predikant werd. Zo'n plek is niet te grijpen, maar kun je wel behoeden. Want de vrijheid, de ruimte en de nabijheid die zo'n plek biedt, is belangrijk.”

Openheid

“Laten we ons afvragen waar we ons verantwoordelijk voor maken. We moeten het immers niet hebben van mooipraterij of volle kerken. Leidend is volgens mij de openheid voor vernieuwing en het werken aan het herzien van vrijheid en verdraagzaamheid. De huidige vrijzinnigheid is voorbij. Niet het geloven hoor, maar wel de discussies die een open plek onmogelijk maken.”

Ineke Ludikhuizen

Diaconale Geluiden en collectes

Spotlichtproject, Kamers met Aandacht

Stichting Singelzicht is een beschermd wonen-voorziening in Utrecht voor jongeren. Niet iedereen kan meteen zelfstandig wonen. Daarom is dit project ontwikkeld. Het uitgangspunt is dat de jongere zelf de kamer huurt en dat de betrokken jeugdhulpverlener, naast ambulante begeleiding, ook informele steun organiseert.

Voor jongeren zonder voldoende vangnet, geld of praktische vaardigheden om direct helemaal zelfstandig te wonen, zoekt men naar plekken waar zij met steun van hun omgeving en een begeleider zelfstandig kunnen worden. Dat kunnen trouwens ook kamers van Geertekerkers zijn! Maar ook geldelijke steun is welkom bij Stichting Vrienden Singelzicht (IBAN: NL 87 RABO 0365608076).

<https://www.singelzicht.nl/actueel/kamers-met-aandacht>

Nieuwe leden van de diaconale commissie gevonden en gezocht

Volgens rooster (een D.C.-lid wordt voor drie jaar benoemd en kan één keer worden herbenoemd) zijn in het afgelopen jaar Marijke Kools en Ida Rombach afgetreden. Wij zijn heel blij dat in de dienst van 15 december twee nieuwe leden van de Diaconale

Commissie zijn bevestigd: Mary Kuiper (secretaris) en Lietha Scheewe.

Maar ook in 2020 treden weer leden af: Evert Oudenes, Constant Henkel en Judith Fournier. En er zijn nog geen opvolgers. Heeft u belangstelling om deel te nemen aan de Diaconale Commissie, dan horen wij dat graag.

Aanpassing criteria ondersteuning projecten

In 2014 zijn de criteria voor de ondersteuning van projecten voor het laatst vastgesteld. Tijd dus om ze weer eens tegen het licht te houden. De Diaconale Commissie wil aan de voorjaarsledenvergadering van de RGU aangepaste criteria voorleggen. We denken daarbij ook aan de brede verantwoordelijkheid die wij voor de wereld als geheel hebben.

Vooruitlopend op de vaststelling van de aangepaste criteria voor projecten horen wij graag suggesties voor projecten die werken aan een betere leefwereld voor de dieren waarmee wij mensen zo onverantwoord omgaan. Reacties graag naar diaconie@geertekerk.nl.

Laptop

We kregen bericht van iemand die een laptop uit oktober 2017 niet gebruikt. Hij

biedt deze aan voor iemand uit de RGU die weinig heeft te besteden. Contact via de secretaris, diaconie@geertekerk.nl.

Collecte-opbrengsten

De collectes voor Gered Gereedschap op Kerstavond brachten € 742,52 op.

De collecte op Eerste Kerstdag voor OMDUW, waarin de Utrechtse kerken samenwerken om mensen die dakloos zijn (of dreigen te worden) met raad en daad terzijde te staan, bracht € 788,99 op.

Op 5 januari collecteerden we voor het Straatpastoraat met als opbrengst € 574,82.

Op 2 februari werd gecollecteerd voor Auntie Rosette met € 283,76 als resultaat. Allen hartelijk dank voor de bijdragen!

Komende collectes

1 maart voor Dipaliya Women's Association Ghana. Vrouwen fabriceren huidverzorgingsproducten van plaatselijk gewonnen plantaardige olie. Wendela Schenk en Alain zullen het project toelichten en verzorgen na de dienst een Geertecafé hierover.

5 April is de halfjaarlijkse collecte voor de Voedselbank, met Pasen, voor eieren in de paaspakketten van zo'n 540 gezinnen.

*Namens de Diaconale Commissie,
Constant Henkel*

Vrijzinnige Lezing Christa Anbeek

Wat gebeurt er als we ons kwetsbaar durven op te stellen? Deze vraag stelt remonstrants hoogleraar Christa Anbeek tijdens de Vrijzinnige Lezing op 13 maart.

“Menselijk samenleven is momenteel vooral gericht op orde, veiligheid, controle en

beheersing. In de westerse wereld worden rationaliteit, vrijheid, onafhankelijkheid, autonomie, authenticiteit en zelfontplooiing als waardevol en zelfs als deugden gezien. Kwetsbaarheid en controleverlies worden zoveel mogelijk gemarginaliseerd, en/of naar het privé domein verwezen. Wat verliezen we hiermee uit het oog?” aldus Anbeek.

Ontregelende ervaringen

In haar lezing richt ze zich op ontregelende ervaringen, die zowel op individuen als groepen mensen betrekking kunnen hebben, zoals bijvoorbeeld terroristische aanslagen. “Deze ontregelende ervaringen zetten de in de westerse samenleving zo hoog gewaardeerde waarden als autonomie, en vrijheid onder druk, of plaatsen daar behoorlijke vraagtekens bij. Andere waarden worden juist zichtbaar, zoals solidariteit en verbondenheid, maar dan moeten wij wel de moed hebben om onze eigen kwetsbaarheid en die van anderen onder ogen te zien en te omhelzen. Wat is er nodig voor de moed om kwetsbaar te zijn?”

Deze theologie over ontregelende ervaringen is ook terug te lezen in eerdere publicaties van Christa Anbeek, zoals ‘Overlevingskunst’, waarin ze op zoek gaat naar de diepere betekenis van dood en leven, en ‘Voor Joseph en zijn broer, een filosofische verkenning van het belang van spelen’. Dat laatste boek werd verkozen tot beste spirituele boek van 2019.

Praktische informatie:

Datum: vrijdag 13 maart 2020, 20.00 uur
(kerk open vanaf 19.30 uur)

Locatie: Geertekerk Utrecht

Kosten: € 10,-; € 5,- voor studenten, minima en leden/vrienden van de Geertekerk

Opgave: via www.devrijzinnigelezing.nl

Vloeibare religiositeit en traditie

Mini-seminar donderdag 26 maart

De religieuze verscheidenheid in Nederland is groot: christendom, jodendom, islam en veel boeddhistische stromingen of religieuze bewegingen die erdoor geïnspireerd zijn. Het zijn vele religieuze stemmen naast en soms ook door elkaar.

De sprekers op dit miniseminar hebben daar alle drie veel ervaring mee.

Arie Nico Verheul is een van de drijvende krachten achter het dialoogplatform voor de verschillende godsdiensten in Utrecht. Hij wil hen met elkaar in gesprek brengen.

Manuela Kalsky houdt zich bezig met de vloeibare religiositeit: mensen die verschillende religieuze tradities in hun leven combineren: christendom en boeddhisme, of jodendom met boeddhisme of natuurgodsdiensten met Mariaverering.

Tom Mikkers heeft een geestig en verhelderend

boek geschreven over alle religie-stress die ons dat oplevert en hoe wij deze thema's goed bespreekbaar kunnen maken en houden.

Het wordt een veelkleurige, inspirerende en boeiende avond, hopelijk muzikaal omlijst door de prachtige muziek van Annass Habib. Deze Marokkaanse zanger, die onlangs in een dienst van Alleke Wieringa zong, brengt klassieke en oude traditionele Arabische, Aramese en Byzantijnse, christelijke muziek.

Mini-seminar donderdag 26 maart 2020 in de Geertekerk

Aanvang 20.00 uur

Kaarten: voorverkoop: € 10,- / €7,50 of aan de deur €12,50

Van boven naar beneden:

Arie Nico Verheul, Manuela Kalsky en Tom Mikkers.

Delegatie partnergemeente in oktober op bezoek

Van 16 - 20 oktober 2020 zullen enkele jongeren (circa 16 jaar) en oudere begeleiders van onze Unitarische partnergemeente in Sepsiszentgyörgy (Transsylvaanië, Roemenië) onze gemeente bezoeken. De delegatie omvat naar verwachting tien personen. Dit 'tegenbezoek' volgt op het bezoek van een delegatie van onze gemeente aan Roemenië in het voorjaar van 2017 (zie Geertebrief van september 2019, p. 12 - 13 of digitaal via deze qr-code).

Belijdenisdienst

Centraal tijdens het komende bezoek staat 'jong zijn & vrijzinnig geloven anno 2020'. Wat zijn wat dit betreft de verschillen en overeenkomsten in de ervaringen van 'hun' en 'onze' jongeren? De komende maanden werken we als werkgroep partnergemeente het thema nader uit en buigen we ons over de concrete invulling van het programma. Het bezoek kan alleen slagen als zoveel mogelijk mensen van onze gemeente op eni-

gerlei wijze een bijdrage leveren. Dat kan via het aanbieden van (een of twee) slaappleaatsen, allerlei hand- en spandiensten rond de programma-activiteiten en/of een financiële bijdrage. Dit laatste is nodig omdat wij als gemeente (een deel van) de reiskosten van onze gasten dragen en ook de

activiteiten kosten met zich meebrengen. Wij komen hier bij u op terug zodra we meer zicht hebben op de concrete invulling van het programma en de kosten.

Namens de werkgroep partnergemeente,
Henk Boon (voorzitter) henkboon@ziggo.nl

Schrijfactie Amnesty International

Op zondag 15 maart houden we na afloop van de dienst een schrijfactie voor studenten die in Turkije vervolgd worden voor deelname aan een Pride.

In 2017 werden alle publieke bijeenkomsten in Ankara, waaronder Prides, verboden. Het verbod werd in april 2019 opgeheven omdat het in strijd is met de grondwet. Op 10 mei 2019 organiseerden studenten op de campus van een technische universiteit in Ankara een Pride om hun solidariteit te tonen met LHBTIs (lesbiennes, homo's, bi's, transgenders

en interseksuelen). De universiteit schakelde de politie in. De agenten gebruikten buitensporig geweld. Meerdere mensen raakten gewond en er werden ten minste 22 arrestaties verricht. Achttien studenten en een docent staan nu terecht voor onder meer deelname aan een verboden bijeenkomst. Op 12 november startte hun rechtszaak.

Met de schrijfactie roepen we de Turkse autoriteiten op om de aanklachten tegen de studenten en de docent onmiddellijk in te trekken en onderzoek te doen naar het buitensporige politieoptreden.

Werkgroep Amnesty International

Vervolg van pag. 3

betrekken Jezus erin. Zijn antwoord confronteert de klaagster met haar gewoontepatronen. "Lieve sloofster, wanneer zet jij jezelf een keer stil?" Er zitten nog meer lagen in dit verhaal. In een kinderbijbel (Woord voor Woord) beeldt de illustrator Jezus af terwijl hij de borden afdroogt. Ook onder de afwas kun je zinvolle gesprekken hebben.

Perfect zijn of vrolijk falen, 15 maart – Lucas 15: 11-32

'De verloren zoon'. Een jongste zoon eist zijn erfdeel op, trekt de wereld in en verkwanselt het. Een economische crisis dwingt hem met hangende pootjes en berooid naar huis terug te gaan. Zijn vader is zo blij dat zijn zoon levend is teruggekeerd, dat hij een feest geeft. De oudste broer voelt zich miskend na alle jaren trouwe dienst thuis. Tja, het zal je kind maar wezen....of tja: je vader zal het maar zo aanpakken. Over opvoeden en de ruimte die ieder op verschillende wijze nodig heeft om een eigen weg te vinden in het leven.

Maakbaarheid en machteloosheid, 22 maart – Job 1: 38-41

We lezen delen uit Gods' eindspel met Job. Dat je je leven lang je best doet of wat voor een verdienste dan ook, kan niet garanderen dat jou geen rampen zullen treffen. Er is wijsheidsliteratuur in de Bijbel die dat wel suggereert: doe dit en dit en het zal u goed gaan. Het boek Job relateert dit en laat zien dat we allemaal: slim, dom, goed, slecht, rijk, arm, deel zijn van het grote drama van het leven waarin je niet veel invloed hebt op de loop van de gebeurtenissen. Rampen kunnen iedereen treffen en maken geen onderscheid. Hierin moet je je plek zien te vinden en dealen met alles wat je overkomt. Maar ook de verwondering over de imposante kracht achter alle levensverschijnselen krijgt in deze teksten een rol.

Het te goed willen doen, 29 maart – Mattheus 19: 13-30

Een rijke man wil graag het eeuwige leven beërven. Hij houdt zich aan alle geboden. Voor Jezus is dat genoeg maar de man houdt aan. Dan zegt Jezus hem dat hij

al zijn goederen moet verkopen en Hem zou moeten volgen. Dat was een antwoord dat hard aankwam. Is er een grens in goed doen? Hoe ga je om met mensen die zó leven dat je er werkelijk niets meer op aankunt merken? Wat betekenen onze spullen voor ons? Wat zijn de gevolgen ervan en zou het ook minder kunnen of juist niet?

De sjofele koning, 5 april – Mattheus 21:1-17

Jezus trekt met zijn leerlingen Jeruzalem binnen op een geleende ezel. Echte koningen zitten hoog te paard – nobele mensen zitten laag te ezel, in zijn visie. Niet eens een ezel van hemzelf. De mensen willen desondanks graag geloven dat Jezus (niet die ezel ;-)) hun kampioen is en hen gaat bevrijden uit de verdrukking. Willem Barnard vat het misverstand samen in de bittere woorden: "Heden Hosanna, morgen kruisigt hem." (Liedboek 556). Vandaag wordt hij bejubeld en morgen moet hij verdwijnen. Palmzondag markeert het begin van de zgn. Stille Week die t/m Stille Zaterdag duurt. In de RGU is het een goede gewoonte om in die week zo min mogelijk te vergaderen. Inkeer en verdieping staan centraal.

Witte Donderdag, 9 april – Mattheus 26:17-35

Goede Vrijdag, 10 april
Pasen, 11 april – Johannes 20: 1-29, het drieluik van Pasen

De diensten van Witte Donderdag en Goede Vrijdag hebben genoeg aan hun eigen thematiek. Dat niemand perfect is, is wel duidelijk. We maken in haast absurde mate mee tot welke diepten de mens kan raken. En hoe dubbel alles is. Je viert samen de seidermaaltijd - hét bevrijdingsverhaal bij uitstek - en je wordt onderwijl verraden. Via een nog veel absurder verloopend volksgericht krijgt een onschuldige de doodstraf, die voor de ogen van allen wordt voltrokken. Dit zijn de moeilijkste, meest confronterende dagen in onze traditie. Met Pasen vieren we dat ondanks alles het mogelijk is om verder te gaan. Vraag niet hoe, maar het is mogelijk.

Alleke Wieringa

Dopen

In de dienst van zondag 15 maart zullen worden gedoopt:

Hadi Peete (9-11-2017) en Layan Tereza Hoffer (31-05-2019), kinderen van Maaïke Hoffer

Teije Pieter (05-10-2013), Jinthe Anjes (10-07-2015) en Felix Sipco (08-01-2019) Kooïman, kinderen van Bart en Evelien Kooïman-Dijkstra.

Levijin Harmen Jan Westerbeek (11-05-2019), zoon van Petra Sloot en Jochem Westerbeek.

Agenda

Maart

ma 2 maart - Dansmeditatie, o.l.v. Nellen van Doorn, 10.00 - 11.30 uur, in de Geertekerk

wo 4 maart - Middagkring Houten, over het boek 'In mij stroomt een rivier', o.l.v. ds. Alleke Wieringa, 14.00 - 16.00 uur, Boekdrukkersgilde 59, Houten, inlichtingen en opgave: Cor Stolk

ma 9 maart - Bewustwording met Jung: verdieping, begrippen worden verder uitgediept en nieuwe begrippen uit de psychologie van Carl Gustav Jung geïntroduceerd. Theorie en toepassing van het Jungiaanse gedachtegoed wisselen elkaar af. Met soms gebruik van Bijbelteksten. O.l.v. Marijke Kools, 19.30 - 22.00 uur, in de Geertekerk, inlichtingen en opgave: Marijke Kools

di 10 maart - Bijbelkring Vechtstreek, over Handelingen, o.l.v. ds. Marthe de Vries, 10.00 - 11.30 uur, locatie wisselt, inlichtingen en opgave: Mattie van der Slikke

di 10 maart - High tea, luchtige bijeenkomsten rond een filosofische, literaire of spirituele tekst, o.l.v. ds. Heine Siebrand, 15.30 - 16.45 uur, in de Geertekerk, opgave: Marian van Leeuwen

di 10 maart - Oriëntatiecursus - Geloven begint bij jou. Maar wat begint er dan? En wat zijn nu de remonstranten? De Oriëntatiegroep geeft je de gelegenheid daarachter te komen. En met anderen na te denken over je eigen inspiratiebronnen, geloof en levensbeschouwing. Enkele thema's: veranderend godsbesef, multiple religious belonging, wie was Jezus? En wat is een geloofsgemeenschap? Ook komt de vraag aan de

orde of je zelf vriend of lid van de remonstranten wilt worden. O.l.v. ds. Marthe de Vries, 20.00 - 22.00 uur, in de Geertekerk

wo 11 maart - Spiritualiteit en levenskunst, o.l.v. ds. Alleke Wieringa, 10.00 - 12.00 uur, Venue, Duindoornstraat 33A, Geldermalsen, opgave: Teun van Dorp

do 12 maart - Regiokring Doorn en omstreken, uitgangspunt voor onze gesprekken is 'De weg van de mens' van Martin Buber, o.l.v. ds. Alleke Wieringa, 14.00 - 16.00 uur, bij mevrouw M.A. Boumeester, Doorn, inlichtingen en opgave: de heer G. Waller

vr 13 maart - De vrijzinnige lezing 2020. Christa Anbeek spreekt over 'Identiteit als mythe. Ontmoeting als alternatief'. 20.00 uur; ontvangst vanaf 19.30 uur, in de Geertekerk, meer informatie: www.devrijzinnigelezing.nl

zo 15 maart - Broodje eredienst, lunchbijeenkomst rond thema's die te maken hebben met de wekelijkse viering, de lied- en muziekkeuze van de voorafgaande dienst wordt besproken, en een specifiek onderwerp, o.l.v. werkgroep Eredienst en cantor-organist, 12.15 - 13.30 uur, in de Geertekerk, inlichtingen en opgave: Wendela Schenk

di 17 maart - Bijbelkring Zeist, o.l.v. ds. Marthe de Vries, aanvang 14.00 uur, Creatiezaal van De Oldenborgh, Arnhemse Bovenweg 16, Zeist, inlichtingen en opgave: Els Kuulkers

di 17 maart - Oriëntatiecursus. o.l.v. ds. Marthe de Vries, 20.00 - 22.00 uur, Geertekerk, zie bij di 10 maart

di 24 maart - Oriëntatiecursus. o.l.v. ds. Marthe de Vries, 20.00 - 22.00 uur, Geertekerk, zie bij di 10 maart

di 24 maart - Opstaan is in beweging komen. We lezen verhalen rond Pasen en verbinden die aan ons eigen leven. In het verhaal van de opstanding komt alles in be-

weging: de vrouwen, de 'engelen', de tuinman, de leerlingen, de steen en het licht. Kunnen wij geïnspireerd door de oude verhalen in beweging komen? 20.00 - 22.00 uur, Gerrit Rietveldhof 15, Utrecht, o.l.v. Irene Kool, opgave: Marian van Leeuwen

do 26 maart - Van Kaft tot Kaft, welke geluiden klonken er toen, hoe horen wij die nu?, o.l.v. ds. Alleke Wieringa, 10.00 - 12.00 uur, in de Geertekerk

do 26 maart - Miniseminar. Bruisende, informatieve en interactieve avond waarin het jaarthema een eigen geluid vanuit onverwachte hoeken wordt belicht. Waarin de muzen het thema 'Vloeibare religiositeit en traditie' kleur en/of klank geven en waarin onderling gesprek tot ontmoeting en verdieping leidt, 20.00 - 22.00 uur, in de Geertekerk

ma 30 maart - Dansmeditatie, o.l.v. Nellen van Doorn, 10.00 - 11.30 uur, in de Geertekerk

di 31 maart - Oriëntatiecursus, o.l.v. ds. Marthe de Vries, 20.00 - 22.00 uur, in de Geertekerk, zie bij di 10 maart

April

ma 6 april - Dansmeditatie, o.l.v. Nellen van Doorn, 10.00 - 11.30 uur, in de Geertekerk

ma 6 april - Bewustwording met Jung: verdieping, o.l.v. Marijke Kools, 19.30 - 22.00 uur, in de Geertekerk, zie bij ma 9 maart

di 7 april - Bijbelkring Vechtstreek, over Handelingen, o.l.v. ds. Marthe de Vries, 10.00 - 11.30 uur, locatie wisselt, zie bij di 10 maart

Zie voor contactgegevens met betrekking tot de informatie en opgave de programmagids 2019 - 2020 of de www.geertekerk.nl/agenda

Veertigdagentijd

Het verteluur bruist: een leuke vaste groep kinderen is ieder verteluur aanwezig. Daarnaast doen er ook andere kinderen af en toe mee.

In het voorjaar gaat het over het verhaal van de uittocht: Mozes die het volk van Israël vanuit de slavernij in Egypte naar het beloofde land brengt. Het vraagt veel van hem en van de mensen. Ten eerste de strijd met de farao, die zijn goedkope arbeidskrachten niet zomaar laat gaan. Dan het moment dat hij het volk uiteindelijk toch laat gaan: de nacht van de uittocht.

We herdenken het met de Pesachmaaltijd, met matses, omdat er geen tijd was om het brood te laten rijzen, met bittere kruiden om de bitterheid van het harde leven daar te herinneren en met abrikozenmoes die de kleur heeft van de stenen die voor de farao gebakken moesten worden. Na Pasen volgen we het volk van Israël verder op hun tocht door de woestijn.

15 maart, doopdienst
5 april, Palmzondag met het maken van palmpasestokken
12 april, Pasen

Geertekampeer een week verschoven!

Het is nu misschien niet echt geschikt weer om na te denken over kamperen (hoevel...?). Toch even dit: het Geertekampeerweekend gaat plaatsvinden op 10-11-12 juli (in plaats van 3-4-5 juli).

We gaan dit keer kamperen in de buurt van Hengelo (OV).

Mocht je nu al zin hebben: geef je alvast op bij Alleke Wieringa, alwieringa@icloud.com

Adressen en colofon

Remonstrantse Gemeente Utrecht
Geertekerk, Geertekerkhof 23
3511 XC Utrecht
E: rgu@geertekerk.nl
website: www.geertekerk.nl
banknr. NL36 TRIO 0379 5217 84
t.n.v. Remonstrantse Gemeente Utrecht
Kerkelijk bureau in de Geertekerk
T: 030-2340198

Predikanten

Ds. F. Kruyne
Arie van den Heuvelstraat 29,
3981 CT Bunnik
E: fkruyne@planet.nl
T: 030-2368873
tel. spreekuur: wo. do. vr. 18.00 – 19.00 u.

Mw. Ds. A.L. Wieringa
Distelvinderberm 56, 3994 WT Houten
E: alwieringa@icloud.com
T: 030-2882908
tel. spreekuur: di. wo. do. 17.00 – 18.00 u.

Mw. Ds. M.F. de Vries
Twijnderslaan 36, 2012 BJ Haarlem
E: marthedevries@dds.nl
T: 06-22325913 (voor contact graag de voice-mail inspreken)

Vertrouwenscontactpersonen

E: vertrouwenscontactpersonen@geertekerk.nl
Marieke Fonk T: 06-40845708
Piet van Leeuwen T: 06-10126466

Diaconale Commissie

Mw. Mary Kuipers
E: diaconie@geertekerk.nl
banknr. NL87 INGB 0000 1198 01
t.n.v. Penningmeester Diaconale
Commissie RGU

Redactie Geertebrief

Marie Anne Dekker, Ineke Ludikhuizen,
Kjeld Rinsma, Barbara Schouten.
Eindredactie: Trudy Schreuder
Goedheijt.
E: redactie@geertekerk.nl
Geertekerkhof 23, 3511 XC Utrecht
Cover foto: Gert Westerveld
Lay-Out: Pixels and Pencils, Houten

De volgende Geertebrief verschijnt 4 april. Kopij inleveren uiterlijk op **maandag 16 maart** vóór 12.00 uur.

Kerkdiensten

Remonstrantse Gemeente Utrecht

Aanvang: 10.30 uur tenzij anders vermeld

- 1 mrt** Veertigdagentijd, ds. Tina Geels, m.m.v. het kamerkoor
- 8 mrt** Veertigdagentijd, ds. Alleke Wieringa, dienst van Woord en Tafel
- 15 mrt** Veertigdagentijd, ds. Marthe de Vries, dopen, crèche en verteluur
- 22 mrt** Veertigdagentijd, ds. Alleke Wieringa
- 29 mrt** Veertigdagentijd, ds. Marthe de Vries
- 5 apr** Palmzondag, ds. Florus Kruyne, crèche en verteluur
- 9 apr** Witte Donderdag, ds. Alleke Wieringa, dienst van Woord en Tafel, m.m.v. de cantorij, aanvang 19.30uur
- 10 apr** Goede Vrijdag, ds. Florus Kruyne, m.m.v. het kamerkoor, aanvang 19.30 uur
- 12 apr** Pasen, ds. Marthe de Vries, m.m.v. de cantorij, crèche en verteluur

Remonstrantse werkgroep

West-Betuwe

RK Sint Suitbertuskerk, Stationsweg 9, Geldermalsen.

Aanvang 09.30 uur (tenzij anders vermeld)

- 1 mrt** mw. M.E. Rosen Jacobson-van Dam (Rotterdam)
- 9 apr** Witte Donderdag, ds. Marthe de Vries, aanvang 19:00 uur
- 12 apr** Pasen, ds. Alleke Wieringa

Concertagenda: februari – begin april

Zaterdag 29 februari – 20.15 uur
Nederlands Studenten Kamerkoor met 'Chants d'amour' liefdesliederen van diverse componisten. Info: nskk.nl

Zondag 1 maart – 19.30 uur
Bachcantatedienst
J.S. Bach, cantate Ein ungefärbt Gemüte (BWV 24). Info: bachcantates-utrecht.nl

Zaterdag 7 maart – 20.15 uur
Herhalingsconcert zomercursus: De goede vrienden van Dvorák & Brahms
Info: projectorkest.pellegrina.net

Donderdag 19 maart – 20.00 uur

Mindfulness experience: Gronden in letterlijke zin. Neem je yogamat of -bedje mee en ga plat voor een mindfulness experience in het donker en een concert in de schemer in de Geertekerk in Utrecht.
Info: laydowntown.com (of Facebook)

Zaterdag 21 maart – 14.30 uur luisteren
Meezingconcert de Johannes Passie
Info: passieprojecten.nl

Vrijdag 27 maart – 20.00 uur
Nieuw Bach Ensemble met de Johannes Passion van J.S. Bach
Info: nieuwbachensemble.nl

Zaterdag 28 maart – 19.00 uur
La Zapada Danssalon – tangodansen
Info: tangolazapada.nl

Vrijdag 3 april – 20.15 uur
CREA Orkest speelt Hindemith, Brahms en Sibelius
Info: creaorkest.org

Zaterdag 4 april – 20.15 uur
VU Kamerorkest speelt Martinu (solist: Takehiro Konoe – altviool), Strauss jr. en Brahms
Info: vu-kamerorkest.nl

Zondag 5 april – 19.30 uur
Bachcantatedienst
J.S. Bach, cantate Himmelskönig sei willkommen (BWV 182)
Info: bachcantates-utrecht.nl

Zaterdag 10 april – 13.30 uur luisteren
Meezingconcert Mattäus passion van J.S. Bach
Info: passieprojecten.nl

Autodienst

Is het voor u niet zo gemakkelijk om zondags naar de Geertekerk te komen?

Er staat een team van negen chauffeurs voor u klaar om u van en naar huis te rijden! Niet allemaal tegelijk natuurlijk. Maar volgens rooster. Iedere chauffeur doet eens in de twee maanden autodienst. En dat doen ze graag! Dus u hoeft niet te aarzelen om onze hulp in te roepen.

Op het rooster staat met welke chauffeur u contact kunt opnemen om gebruik te maken van de autodienst.

Elk kwartaal wordt er een nieuw rooster opgesteld. Dat kunt u ontvangen door een mailtje te sturen naar judithmoesman@gmail.com. Of te bellen naar 0343 491578.

We vragen per keer een kleine vergoeding: € 3 binnen de stad en € 5 als u buiten Utrecht woont. Als dat bezwaarlijk voor u is dan vinden we daar een oplossing voor. Laat u daar dus niet door weerhouden om de autodienst in te schakelen!

*Judith Fournier-Moesman,
coördinator autodienst*

